

Aan: het Dagelijks Bestuur van Waterschap Limburg
Van: Anne Hanssen, fractie PvdD
Betreft: Vragen ex. Artikel 35
Onderwerp: de bever in Limburg
DD: 21 mei 2023

De bever in Limburg

De bever is in 1982 geïntroduceerd in Nederland met de bedoeling dat deze inheemse soort zich weer in ons land vestigt. De Partij voor de Dieren is van mening dat wij als mensen en in het bijzonder wij als Waterschap daarom een verantwoordelijkheid hebben om waar mogelijk het dier een geschikte leefomgeving aan te bieden, ook wanneer dit betekent dat menselijke activiteiten daar soms voor moeten wijken of inkrimpen. Aangezien de bever een territoriaal dier is, zal de populatie zich niet ongebreideld uitbreiden maar zich aanpassen aan de hoeveelheid geschikte territoria en beschikbaar voedsel.

Uit waarnemingen door bezorgde burgers blijkt dat bij meldingen van overlast door het Waterschap stelselmatig diverse beverdammen worden verlaagd en verwijderd, o.a. in de Holsterbeek bij Paarlo.

Dit leidt bij de Partij voor de Dieren-fractie tot de volgende vragen:

1. Kan het DB aangeven hoeveel en op welke locaties beverdammen momenteel in Limburg worden beheerd en hoeveel daarvan conflictsituaties opleveren? Gebeurt dit beheer op basis van de gedragscode wet natuurbescherming voor Waterschappen of op basis van een provinciale ontheffing?
2. Is er voor het verlagen en verwijderen van de dammen in Limburg een ontheffing afgegeven door Provinciale Staten? Zo ja, welke voorwaarden zijn er aan deze ontheffing verbonden? Zo nee, op welke wettelijke grond gebeurt dit en onder welke condities?
3. Uit waarnemingen door burgers blijkt dat naast het Waterschap ook particulieren dammen afbreken of takken verwijderen zodat het water meer doorstroomt¹. Klopt het dat het Waterschap Limburg op de hoogte is van het feit dat burgers structureel illegaal beverdammen afbreken? Zo ja, wordt hiertegen gehandhaafd door WL als het gaat om waterlopen die onder het beheer van WL vallen? Zo nee, onder wiens verantwoordelijkheid valt deze handhaving?
4. Wie controleert in Limburg het naleven van de regels, afspraken en gedragscodes van ontheffingen aangaande de bever?

¹ Foto documentatie is voorhanden

Uit een van de stuwen van de Holsterbeek is het schot verwijderd en dammen worden volledig afgebroken.² Het waterpeil is daardoor zo laag komen te staan dat ingangen van het beverhol droog zijn komen liggen. Dit terwijl de kraamperiode in volle gang is. Een bever heeft water nodig met een diepte van minimaal een halve meter. Op locaties waar de bever een hol of een burcht heeft, prefereert hij een waterdiepte van minimaal één meter. Bij een ondiepere watergang gaan bevers een dam bouwen om de diepte en het wateroppervlak te vergroten.

5. Is het verlagen of verwijderen van dammen, met het verstoren van burchten tot gevolg ook toegestaan in de kraamperiode? Zo ja, op welke wettelijke basis en onder welke voorwaarden? Zo neen, wat is de reden dat dit in Paarlo wel wordt gedaan door het Waterschap?
6. Welke conflicten en problemen komen in het gebied van Paarlo en de Holsterbeek voor en welke maatregelen zijn met partijen besproken en welke zijn toegepast? Graag een specificatie per conflict.
7. Is er een rapportage opgemaakt over de situatie in Paarlo? Zo ja, kan het DB deze bij de antwoorden voegen?
8. In de beleidslijn Bever van 2022 van de Gedeputeerde Staten van Limburg heeft het College hoofdlijnen vastgesteld voor het vernieuwde provinciale schade-gestuurde beverbeleid.³ Hierin staat dat er meer inzet van preventieve middelen moet komen om schade door bevers te voorkomen en/of te verminderen, onder andere door een subsidie voor agrariërs en particulieren. Het College benadrukt dat preventie de meest effectieve en duurzame maatregel is om beverschade te voorkomen. Het kenniscentrum bever en Bij12 hebben op hun website diverse maatregelen op een rij gezet, zowel ter preventie als bij reeds ontstane schade.⁴ Faunaschade aan landbouwgewassen veroorzaakt door bevers wordt voor 100% door BIJ12 vergoed⁵ en bij de FBE Roermond kunnen beverwerende rasterseits tegen een borg voor de duur van maximaal 3 maanden worden opgehaald.

Volgens de vakspecialist ecologie van het Waterschap is er in Paarlo nog niet naar andere maatregelen gezocht. De fractie van de Partij voor de Dieren is van mening dat in plaats van het voortdurend ondermijnen van beveractiviteiten er ook minder ingrijpende maatregelen beschikbaar zijn. Het continue verlagen van dammen is een verstoring en inbreuk op de natuurlijke leefomgeving van de dieren. Het vernielen en verlagen van dammen heeft tot gevolg dat de bever steeds opnieuw probeert zijn habitat te herstellen met als gevolg meer

² Foto documentatie voorhanden

³

file:///C:/Users/natas/Downloads/Mededeling%20Portefeuillehouder%20inzake%20Beleidslijn%20Bever%20brief%20gedeputeerde%20Gabri%C3%ABIs%20van%2015-02-2022%20(GS%20DOC-00224550)%20(5).pdf

⁴ [https://www.kenniscentrumbever.nl/sites/default/files/2021-](https://www.kenniscentrumbever.nl/sites/default/files/2021-08/V.%20Dijkstra%2C%20E.%20Polman%20%282018%29%20Voorbeeldendocument%20bevermaatregelen.pdf)

08/V.%20Dijkstra%2C%20E.%20Polman%20%282018%29%20Voorbeeldendocument%20bevermaatregelen.pdf

⁵ <https://www.bij12.nl/onderwerpen/faunazaken/schade-voorkomen/module-bevers-en-beverratten/>

knaagactiviteiten aan de omliggende bomen. Hij heeft zelfs een tunnel onder de weg door gegraven naar de andere kant van het pad waar het waterniveau hoger is. Hierdoor ontstaan ongewenste situaties, indirect het gevolg van het voortdurend verstoren van de kraamburcht. Door de zware landbouwmachines die gebruik maken van het voetpad is nu een gat boven de tunnel ontstaan.

Voorbeelden van andere oplossingen zijn bijvoorbeeld het gebruik van een deceiver, het verleggen van watergangen, het uit productie halen van een gedeelte van de oevers (bijvoorbeeld van landbouwkundig naar een natuurfunctie) en het aanliggende voetpad afsluiten voor de zware landbouwmachines, aangezien er ook andere toegangen tot de landbouwgronden zijn.

9. Is dit gebruik van het voetpad door zware landbouwmachines legaal? Ook hiervan zijn foto's beschikbaar. Bij vraatschade kan gedacht worden aan het gebruik van rasters en/of het plaatsen van andere bomen en struiken of een beverwerende vloeistof. Kan het DB aangeven wat de reden is dat er nog niet naar andere oplossingen is gezocht?
10. Kan het DB een gemotiveerd en gespecificeerd antwoord geven op de vraag hoe het beheer van de overige beverdammen in Limburg is geregeld? Worden daar meer preventieve maatregelen genomen om schade te voorkomen of te verminderen? Zo ja welke?

Om op een evenwichtige manier te kunnen samenleven met de bever heeft het College van Gedeputeerde Staten in de beleidslijn bever bevestigd dat er betere voorlichting aan particulieren, eigenaren en beheerders van terreinen en waterwegen, bedrijven en gemeenten moet komen. De Provincie Limburg, het Waterschap en de Faunabeheereenheid moeten de verschillende doelgroepen daarover gaan informeren en daarbij aansluiten bij het landelijke informatieportaal over de bever: Kenniscentrum Bever <https://www.kenniscentrumbever.nl/> Daarnaast kunnen particulieren en agrariërs bij de Provincie Limburg advies aanvragen over de inzet van preventieve maatregelen in specifieke probleemsituaties.

11. Wordt bij klachten over beveractiviteiten in Limburg in het algemeen door het Waterschap vermeld dat de bever een beschermde soort is, dat er preventieve maatregelen en vergoedingen beschikbaar zijn? Zo ja, welke maatregelen zijn op welke locaties getroffen en van welke vergoedingen is gebruik gemaakt tot heden? In hoeverre wordt gekeken naar aanpassingen aan de omgeving om de bever een kans te geven zich ergens te vestigen? Zo ja, waar is dit toegepast? Zo nee, waarom niet?

Het jaar 2022 was één van de droogste jaren ooit gemeten. De lente van 2023 juist de natste. Uit een nieuwsbericht van de NOS blijkt dat de Waterschappen in Nederland staan te springen om (regen)water zoveel mogelijk vast te houden.⁶ Waterschappen hebben diverse projecten waardoor water langer in gebieden blijft. Een aantal maatregelen zijn bijvoorbeeld het omleggen en laten meanderen van beken. Het college van Gedeputeerde Staten van de Provincie Limburg roept op om de leefgebieden en de leefwijze van de bever zoveel mogelijk

⁶ <https://nos.nl/video/2474770-het-regent-het-regent-wat-te-doen-met-al-dat-water>

te integreren in de water- en natuuropgaven waar gezamenlijk in Limburg aan wordt gewerkt. Daarmee kan worden geprofiteerd van de voordelen van de bever voor het waterbeheer en schade worden voorkomen.⁷

12. Wat onderneemt of gaat het Waterschap ondernemen nu de Provincie Limburg opgeroepen heeft juist te profiteren van de voordelen van de bever voor het waterbeheer? En meer specifiek, hoe gaat het Waterschap acteren bij de Holsterbeek in Paarlo?

Foto's van de situatie kunnen toegestuurd worden.

Bij voorbaat dank voor schriftelijke beantwoording van deze vragen binnen de daarvoor geldende termijn,

Namens de fractie Partij voor de Dieren

Anne Hanssen